

שתפסיק לבייש ברווקותה את המישפחה.

מצאו לה אלמן בן 70, אבל לשני בנים בוגרים. היום כבר אין איש וזכר אם מרים גילתה התנגדות, או הסכימה בשימחה לחתן הקשיש. כך או כך, השניים נישאו, ושנה אחת אחר כך עברו לצרפי מעברת עמישב, ביחד עם כל בני המולת הלילי.

בעמישב זכו להיחלץ מצרפי העץ רק אחרי הפגנה סוערת בפתח משרדי הטכנות. עמידר בנתה להם כתי"בן. מי שהיה צריך להתחתן — התחתן. ילדים חדשים נולדו. הגברים מצאו את פרנסתם כפועלים. הנשים בישלו וניקו ודיברו ביניהן בפרסית שוטפת.

וכל הזמן הזה, בתוך הרעש של החיים החדשים, התבלטה מרים כאשה שקטה, כנועה. "היו כאן ארבע גיטות", אמרה רבקה יהודאי, שמרים גילי היתה אחות של סבתה. "כולן צעקניות, אוהבות לריב. רק מרים היתה שקטה. אף פעם לא רבה, אף פעם לא התערכה בחיים של אחרים."

לפני שבע שנים נפטר בעלה, שהיה כבר ישיש מופלג. מרים, שנותרה לבדה, בילתה את רוב זמנה בניקורים אצל בני מישפחתה.

"מה יהיה?" שאלה את חת המלי וות את מרים לדרכה האחרונה.

"לא עוד!" במסע ההלוויה של הישיבה מרים גילי נשאו המלות הישיבות כרזות מסוג "לא עוד שוד בעמישב!"

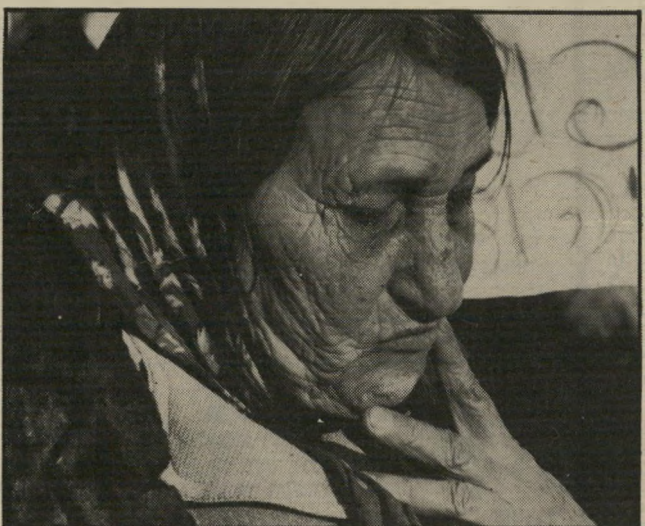
היום אחוז הפשיעה בעמישב קטן מאשר במקומות אחרים. דוברת מחוז השרון של המישטרה, מלכה שגב, פחות בטוחה בנקודה של אחוזי הפשיעה. היא זוכרת מיקרה אחד די זהה, שאירע לפני חודשים אחדים בעמישב, רק שבאותו מיקרה המתלוננת לא הותקפה. אך תושבי עמישב אינם זקוקים לנתונים סטטיסטיים. גם בלעדיהם החיים במקום הם רווייפחדים.

במכולת השכונתית דיברו בכעס על העבריינים המקומיים, בלי להזכיר שמות. "שתי מישפחות של עבריינים השתלטו על השכונה, אינן נותנות לנו לחיות בשקט", אמר בעל המכולת. "הממשלה אשמה", הוסיף. "אם לא היתה נותנת להן קיצבת סעד, הם היו חייבים לעבוד, ואז היו עייפים, ולא היה להם יותר כוח לגנוב."

ריבקה יהודאי: "אני פוחדת להסתובב בחוץ בלילה. כשאני מבלה בעיר, אני חוזרת הביתה כמוניתי, מכריחה את הנהג להביא אותי עד פתח הבית ולהכות עד שאכנס הביתה. פעם היכרתי בחור. סיפרתי לו שאני מעמישב, הוא אמר שהוא פוחד לבוא לבקר אותי, שזו שכונה מקוללת. הסכמתי איתו. בעמישב אתה לא יכול לדעת מתי יפגע בך כדור תועה. הנה, למשל, מרים. עד שנהרגה, סבלה מפירחחים. שברו לה את התריסים בבית, יידו בה אבנים. לא יכולנו לעשות כלום. גם המישטרה לא. במישטרה תמיד טוענים שאין מספיק הוכחות כדי לעצור את האשמים. בטח שאין הוכחות. נדרך כלל אנחנו יודעים מי הפושע — רק מה, מפחדים לספר. ככה אנחנו חיים במעגל של פחד ופשע, בלי שאף אחד יוכל לעזור לנו."

הקורבנות הבאים? עלולות לה יות כל אחת מבין המתאבלות (בתצלום: בעת מסע ההלוויה).

רק בלילה היתה חוזרת הביתה. היא פחדה מבריוני השכונה, אבל לא היתה מוכנה לחלק את לילותיה העירויים עם בני מישפחתה.

מעגל של פחד ופשע

דובר עיריית פתחתיקוה, דן בן כנען, אינו תמים דעים עם ההערכה השלילית על עמישב. "זאת שכונה נהדרת", הוא אומר, "פרויקט שיקום" השכונות הצליח שם גם מבחינה סכיבתית וגם מבחינה חברתית. ובכלל, היום מעשים של יוסיים בעמישב.

מייד כשנודע להם על מותה של מרים, החלו בני מישפחתה להתיקבץ בביתו של עוזי חלילי, אחיה כן ה-66 של מרים. לחצר הקטנה, כרחוב עורא ונחמיה, נשלפו כיסאות עץ, מהויריפוד. כזה אחר זה נתפסו הכיסאות על ידי ישישות קמוטות, עטויות במיטפות יראש. הרוחות לא התלהטו. שוחחו כמעט בלחישות. תבעו עונשימות. דרשו הגנה מישטרית טובה יותר לזקנים בודדים, שאינם יכולים להגן על עצמם. מרים גילי היתה אחת מאותן זקנות מוערות לפרענות. בעלה נפטר לפני שבע שנים. מעולם לא היו לה ילדים. "היא חיה חיים של סבל ומתה בלי כבוד", אמרו בני מישפחתה. מרים גילי נולדה למישפחת חלילי, בשיראו שבפרס. ארבעה בנים, שתי בנות, אבל סוחרים ואם עקרת בית. כזו היתה מישפחת חלילי בימיה הטובים.

האב מת בגיל צעיר. ארבעת האחים נשאו להם נשים, גם גולי התחנתה. רק מרים נותרה רווקה. "מה לעשות? זה הגורל שלה, היתה בחורה טובה, רק לא הצליחה להתחתן בגיל צעיר", אמרו הישישות לבית חלילי.

כשהיתה מרים בת 35, ב-1950, עלתה מישפחת חלילי, על כל אחיה ואחיותיה, לארץ. ישר לאוהלי בית שאן. כמה חודשים אחר כך מת בכור האחים, ואז החליטו הנותרים לבית חלילי כי צריך לעשות משהו עם מרים.

בגלל שני צמידים קרובת מישפחה למול קיברה של מרים בבית הקברות הפתחתיקי וואי סגולה. גילי נפלה קורבן לשודדים שכל שללם היה שני צמידים. שרה ליבוביץ, צילם ציון צפריר